T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ

www.balioglu.net

2020 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00
www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr
İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ 2020 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **1**

ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2020 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **27**

ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ SOSYAL TESİSLERİ İKTİSADİ İŞLETMESİ 2020 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **34**

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ

2020 Yılı Düzenlilik Denetim Raporu

www.balioglu.net

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 9
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 10
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 10
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 11
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 13
7. DENETİM BULGULARI 13
8. EKLER 24

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1:Teşkilat Yapısı.....3
Tablo 2:İdari Personel 4
Tablo 3:Akademik Personel Kadro Durumu 4
Tablo 4:2020 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu 6
Tablo 5:2020 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu.....6
Tablo 6:Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri 7
Tablo 7:Bütçe Gelirlerinin 3 yıllık (2018-2020) Seyri.....7
Tablo 8:2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu 7

www.balioglu.net

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

AR-GE: Araştırma Geliştirme

AVESİS: Akademik Veri Yönetim Sistemi

BAP: Bilimsel Araştırma Projesi

BAPSİS: Bilimsel Araştırma Projeleri Süreç Yönetim Sistemi

BMKYS: Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi

ERASMUS: Üniversite Öğrencilerinin Hareketliliği İçin Avrupa Bölgesi Eylem Tasarısı

HASTANE: Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi

MOSİP: Mali Otomasyon Sistemi Projesi

SAN-TEZ: Sanayi Tezleri

SGK: Sosyal Güvenlik Kurumu

TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

UNFPA: Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Üniversitenin Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Faturaya Dayalı Borçlarının Mali Tablolarda Yer Almaması

2. Bir Yıldan Daha Uzun Süreli Verilen Abonelik Güvence Bedellerinin Faaliyet Alacaklarında Takip Edilmeyerek Doğrudan Giderleştirilmesi

3. Gayri Maddi Hak Alımlarının Haklar Hesabında Muhasebeleştirilmeyerek Doğrudan Giderleştirilmesi

4. Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirleri İçin Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı ve Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabının Kullanılmaması

5. Tahakkuk Ettirilen Alacaklardan Takibe Alınanların Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına Kaydedilmemesi

6. Elde Edilen Faiz Gelirlerinden Bankalar Tarafından Yapılan Vergi Kesintisinin Muhasebe Kayıtlarına Yansıtılmaması

7. Fiilen Çalışan İşçiler İçin Kıdem Tazminatı Karşılığının Ayrılmaması

B. Diğer Bulgular

1. Üniversitede Yürütülen Dış Destekli Projelerin Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimince Takibine İlişkin İşlemlerin Mevzuata Uygun Yapılmaması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi de Anayasa'nın yukarıda yer verilen hükmüne istinaden, 18 Ağustos 1993 tarih ve 496 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulmuştur. Mühendislik Mimarlık, Tıp ve Fen Edebiyat Fakülteleri ile Üniversite Hastanesi Anadolu Üniversitesinden ayrılarak Osmangazi Üniversitesine bağlanmıştır. Eskişehir Sağlık Yüksekokulu ve Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Fen Bilimleri, Sağlık Bilimleri, Eğitim Bilimleri ve Sosyal Bilimler Enstitüleri ile yeni açılan İktisadi ve idari Bilimler Fakültesi, Osmangazi Üniversitesi adıyla yeniden yapılanmıştır. Osmangazi Üniversitesinin adı, 1 Temmuz 2005 tarihinde kabul edilen 5379 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile "Eskişehir Osmangazi Üniversitesi" olarak değiştirilmiştir.

www.balioglu.net

Yasal olarak 1993'te kurulmasına rağmen alınan Senato Kararı ile Eskişehir Devlet Mühendislik Mimarlık Akademisi'nin (EDMMA) kuruluş tarihi olan '1970 senesi, kuruluş yılı' olarak kullanılmaktadır. 1994 yılında Sivrihisar Meslek Yüksekokulu, 1995 yılında Ziraat ve İlahiyat Fakülteleri, 1998 yılında ise Eğitim Fakültesi kurulmuş, 2008 yılında Diş Hekimliği Fakültesi ve Devlet Konservatuvarı birimleri eklenmiştir. Mahmudiye Atçılık Meslek Yüksekokulu 2007-2008 öğretim yılında eğitime başlamış, 2009 yılında ise Sanat ve Tasarım Fakültesi, 2013 yılında Turizm Fakültesi kurulmuştur. Sağlık Bilimleri Fakültesi 2016-2017 eğitim-öğretim yılında öğrenci alımına başlamıştır. 2018 yılında Hukuk Fakültesi, 2019 yılında Adalet Meslek Yüksekokulu kurulmuş ancak eğitim öğretim faaliyetine başlamamıştır.2020 yılında Yabancı Diller Bölümü Yabancı Diller Yüksekokuluna dönüştürülmüş olup, eğitim öğretime yüksekokul olarak devam etmektedir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın,

öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir.

Bu Kanunun 12'nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunudur. Bunların dışında üniversitelerin faaliyetlerini yürütürken tabi oldukları mevzuat ise başta 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun olmak üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile diğer ilgili mevzuattır.

www.balioglu.net

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi akademik ve idari birimlerden oluşmaktadır

Akademik yapısı Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokul Müdürlükleri, Enstitü Müdürlükleri ile Araştırma ve Uygulama Merkezlerinden oluşmaktadır.

Üniversitenin idari yapısında ise; Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, İç Denetim Birimi, Koordinatörlükler, Genel Sekreterlik, Daire Başkanlıkları ve Şube Müdürlükleri ile Hukuk Müşavirliği ve Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bulunmaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadırlar.

Üniversitenin akademik karar organı Senato olup; Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi bünyesinde 12 fakülte, 2 yüksekokul, 4 enstitü, 5 meslek yüksekokulu bulunmaktadır. 35 Uygulama ve Araştırma Merkezi ve Rektörlüğe bağlı 2 Bölüm mevcut olup, Bademlik Yerleşkesinde Sanat ve Tasarım Fakültesi, Ali Numan Kıraç Yerleşkesinde Ziraat Fakültesi, Sivrihisar'da Sivrihisar Meslek Yüksekokulu, Mahmudiye'de Mahmudiye Atçılık Meslek Yüksekokulu, Eskişehir Organize Sanayi Bölgesinde Eskişehir Meslek Yüksekokulu ve Çifteler'de ana kampüsteki Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokuluna bağlı bölümler bulunmaktadır.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi akademik ve idari birimlerine ilişkin teşkilat şeması aşağıdaki gibidir.

Tablo 1:Teşkilat Yapısı

I. İdari Birimler	II. Akademik Birimler
• Rektör	• Rektör
• Rektör Yardımcıları	• Rektör Yardımcıları
• Genel Sekreterlik	• Yönetim Kurulu
• İç Denetim Birimi	• Senato
• Hukuk Müşavirliği	• **Fakülteler**
• Daire Başkanlıkları	• Diş Hekimliği Fakültesi
• Bilgi İşlem Daire Başkanlığı	• Eğitim Fakültesi
• İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı	• Fen Edebiyat Fakültesi
• Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı	• Hukuk Fakültesi
	• İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
• Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı	• İlahiyat Fakültesi
• Personel Daire Başkanlığı	• Mühendislik Mimarlık Fakültesi
• Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı	• Sanat ve Tasarım Fakültesi
• Sağlık Kültür Spor Daire Başkanlığı	• Sağlık Bilimleri Fakültesi
• Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı	• Tıp Fakültesi
• Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü	• Turizm Fakültesi
• Üniversite Hastanesi Başmüdürlüğü	• Ziraat Fakültesi
• Sivil Savunma Uzmanlığı	• **Enstitüler:**
• Uluslararası İlişkiler Koordinatörlüğü	• Eğitim Bilimleri Enstitüsü
• ÖYP Koordinatörlüğü	• Fen Bilimleri Enstitüsü
• Engelli Öğrenci Birimi	• Sağlık Bilimleri Enstitüsü
• Bilgi Edinme Birimi	• Sosyal Bilimler Enstitüsü
• İş sağlığı ve Güvenliği Koordinatörlüğü	• **Yüksekokullar**

www.balioglu.net

• Bilimsel Araştırma Birimi Koordinatörlüğü • EBYS Koordinatörlüğü • Koruma ve Güvenlik Amirliği	• Devlet Konservatuvarı • Yabancı Diller Yüksekokulu • **Meslek Yüksekokulları** • Adalet Meslek Yüksekokulu • Eskişehir Meslek Yüksekokulu • Mahmudiye Atçılık Meslek Yüksekokulu • Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu • Sivrihisar Meslek Yüksekokulu Uygulama ve Araştırma Merkezleri (35 adet) ile Sürekli Eğitim Merkezi 1 adet ve Kütüphane ve Dokümantasyon Merkezi

Üniversitede 2020 yılsonu itibariyle akademik ve idari personel sayısı toplam 5.434 'dür. Bu personelden 1.713 kadrolu akademik personel, 10 yabancı uyruklu sözleşmeli akademik personel, 1.524 idari personel, 676 sözleşmeli idari personel ve 1.511 işçi kadrosunda idari personel bulunmaktadır.

Tablo 2:İdari Personel

	Dolu	**Boş**	**TOPLAM**
Genel İdari Hizmetler	601	324	925
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	655	292	947
Teknik Hizmetleri Sınıfı	169	83	252
Avukatlık Hizmetleri	4	1	5
Yardımcı Hizmetli	94	52	146
Eğitim Öğretim Hizmetleri	1	3	4
Din Hizmetleri Sınıfı		4	4
Toplam	**1.524**	**759**	**2.283**

Tablo 3:Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	**Kadroların Doluluk Durumu**			**İstihdam Şekli**	
	Dolu	**Boş**	**Toplam**	**Tam zamanlı**	**Yarı zamanlı**
Profesör	358	81	439	356	
Doçent	172	77	249	173	
Dr. Öğretim Üyesi	314	110	424	314	
Öğretim Görevlisi	201	49	250	201	
Araştırma Görevlisi	668	203	871	691	
TOPLAM	**1.713**	**520**	**2.233**	**1.735**	

Üniversitenin diğer kurum ve kuruluşlarla ilişkisi:

www.balioglu.net

Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretim kurumlarının öğretimini ve bilimsel araştırma faaliyetlerini planlamak düzenlemek, yönetmek, denetlemek, üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmakla görevlidir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim yetkisine sahiptir.

Üniversitelerce hazırlanan bütçeler, Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, T.C. Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulmaktadır.

1.3. Mali Yapı

www.balioglu.net

"Özel Bütçeli İdare" olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 5436 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve özgelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 466.121.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine yıl içinde 32.874.000,00 TL ödenek eklenmiş ve toplam tahsis edilen ödenek 498.995.000,00 TL'ye ulaşmış olup, ödeneğin %92'si yani 459.235.000,00 TL'si kullanılmıştır.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2020 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleşmeleri aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 4:2020 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

Ekonomik Kod	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)
01-Personel Giderleri	318.495.000,00	329.553.000,00	322.300.000,00	97	70
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	54.002.000,00	56.169.000,00	56.024.000,00	99	12
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	27.635.000,00	38.951.000,00	28.572.000,00	73	6
05-Cari Transferler	15.105.000,00	16.695.000,00	16.491.000,00	98	4
06-Sermaye Giderleri	50.884.000,00	57.627.000,00	35.848.000,00	62	8
TOPLAM	**466.121.000,00**	**498.995.000,00**	**459.235.000,00**	**92**	**100**

Buna göre personel giderlerinde %97, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde %99, mal ve hizmet alım giderlerinde %73, cari transferlerde %98 ve sermaye giderlerinde %62 oranlarında harcama yapılmıştır.

Bunun dışında, Üniversitede Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu destekleri/Erasmus Değişim Programı/ Mevlana Değişim Programı/ Farabi Değişim Programi /AB Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı altında Ulusal Deprem Araştırma Programı hibe işlemleri olmak üzere 2020 yılı için toplam 2.546.000,00 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

www.balioglu.net

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2020 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır:

Tablo 5:2020 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Ekonomik Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	19.618.000,00	17.283.000,00	88	4
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	433.678.000,00	418.780.000,00	97	90
05-Diğer Gelirler	12.825.000,00	30.616.000,00	239	6
TOPLAM	**466.121.000,00**	**466.679.000,00**	**100**	**100**

2020 yılı bütçe gelir tahmini ile gerçekleşen tutarın gerçekleşme oranı %100 olup tahmin ve gerçekleşmede sapma olmamıştır. Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri gelir hesaplarında bütçe tahminine göre gerçekleşme oranı %88 iken, Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özgelirler gelir kaleminde %97 olarak gerçekleşmiştir. Diğer Gelirler gelir kalemi ise Bütçe tahminine göre gerçekleşme oranı %239 olarak gerçekleşerek tahmin edilen gelirden fazla gerçekleşmiştir.

Üniversitenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 6:Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	235.063.000,00	286.130.000,00	322.300.000,00	22	13
SGK Devlet Prim Giderleri	38.590.000,00	49.509.000,00	56.024.000,00	28	13
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	35.262.000,00	31.293.000,00	28.572.000,00	-11	-9
Faiz Giderleri	0	0	0	0	0
Cari Transferler	9.569.000,00	13.077.000,00	16.491.000,00	37	26
Sermaye Giderleri	55.720.000,00	30.448.000,00	35.848.000,00	-45	18
Sermaye Transferleri	0	0	0	0	0
Toplam	**374.205.000,00**	**410.458.000,00**	**459.235.000,00**	**10**	**12**

Tablo 7:Bütçe Gelirlerinin 3 yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri					
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	21.881.000,00	19.712.000,00	17.283.000,00	-10	-12
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	346.069.000,00	375.437.000,00	418.780.000,00	8,5	11,55
Diğer Gelirler	25.832.000,00	26.390.000,00	30.616.000,00	2	16
Sermaye Gelirleri					
Toplam	**393.783.000,00**	**421.539.000,00**	**466.679.000,00**	**7**	**10,7**
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	94.000,00	137.000,00	435.000,00	46	317
Net Toplam	**393.689.000,00**	**421.402.000,00**	**466.244.000,00**	**7**	**10,65**

Dönem faaliyet geliri 527.525.113,69 TL, faaliyet gideri ise 530.838.806,01 TL olan Üniversitenin, 2020 yılını 3.313.692,32 TL olumsuz faaliyet sonucu ile tamamladığı anlaşılmıştır.

Tablo 8:2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Giderleri(TL)	Faaliyet Gelirleri(TL)	İndirim, İade, Iskonto Toplamı(TL)	Net gelir(TL)	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu(TL)
530.838.806,01	527.960.605,79	435.492,10	527.525.113,69	3.313.692,32

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi merkezi yönetim bütçesi içerisinde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olmakla birlikte 5018 sayılı Yasa'da tanımlanan bütçe türleri dışında

www.balioglu.net

kalan döner sermaye işletmesi bütçesi de kaynakları arasında yer almaktadır.

Eskişehir Osmangazi Üniversite Döner Sermaye İşletmesi, 2020 yılını 49.429.911,37 TL dönem zararı ile kapatmıştır.

Üniversitenin ortağı olduğu Eskişehir Teknoloji Geliştirme Bölgesinin yönetici şirketi, 10.04.2003 tarih ve 25075 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2003/5390 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan Anadolu Teknoloji Geliştirme Parkı A.Ş.'dir. Üniversite, sermayesi 1.250,00 TL olan şirkete 25,00 TL sermaye ile %.0,02 oranında ortaktır.

Üniversitenin ortağı olduğu Osmangazi Teknoloji Sanayii ve Ticaret Şirketi'nin sermayesi 50.000,00 TL olup, Üniversite 40.000,00 TL sermaye ile %80 oranında ortaktır.

Üniversite bünyesinde özel bütçeden ayrı olarak sosyal tesisler iktisadi işletmesi bulunmakta olup, 2020 yılı faaliyet gelirleri toplamı 4.655.296,67 TL, faaliyet giderleri toplamı 5.413.395,05 TL'dir. Sosyal tesisler iktisadi işletmesi 2020 yılını 758.098,38-TL zararla kapatmıştır.

www.balioglu.net

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Kamu İdaresi, Kanun'un 80'inci maddesinin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup, bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi (BMKYS) Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kurum bütçesinin takibi ve muhasebe işlemleri, Genel Sekreterliğe bağlı olarak faaliyet gösteren Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Kamu İdarelerinin

Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas muhasebe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kuruma ilişkin mali istatistikler ise 5018 sayılı Kanun kapsamında T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.

www.balioglu.net

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak

işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

www.balioglu.net

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

2020 yılı sonu itibariyle; 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği çerçevesinde yapılan inceleme sonucunda aşağıdaki değerlendirmeler yapılmıştır:

5018 sayılı Kanun'un 3 üncü maddesinde tanımlandığı üzere mali kontrol, kamu kaynaklarının belirlenmiş amaçlar doğrultusunda, ilgili mevzuatla belirlenen kurallara uygun, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak için oluşturulan kontrol sistemi ile kurumsal yapı, yöntem ve süreçleri ifade etmektedir.

İç kontrol sisteminin ne olduğu, amacı, yapısı ve işleyişi 5018 sayılı Kanun'un beşinci kısmında, 55 ile 67 inci maddeler arasında belirlenmiştir. Buna göre, kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrol sistemlerinin yapısını aşağıda belirten unsurlar oluşturmaktadır:

- Harcama birimleri,
- Muhasebe ve malî hizmetler
- Ön malî kontrol
- İç denetim

www.balioglu.net

Temel unsurları bu olan iç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir.

2020 yılı denetimi kapsamında, mezkur mevzuat çerçevesinde, kurum iç kontrol sistemi aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir:

Kurum stratejik planı ve bu planın yıllık uygulama dilimi olan performans programı ile faaliyet sonuçlarını ve değerlendirmelerini içeren idare faaliyet raporları mevcuttur.

Üniversitenin 2018-2022 yıllarını kapsayan Stratejik Plan ve 2020 yılı Faaliyet Raporunda, İdarenin misyonu ve vizyonu belirtilmiştir. Bu nedenle personelin tamamının idarenin misyon ve vizyonundan haberdar olduğu kanaatine varılmıştır. Misyonun gerçekleştirilmesini sağlamak üzere idare birimleri ve alt birimlerce yürütülecek görevler yazılı olarak tanımlanmıştır.

İç kontrol sistemi ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesinin sağlandığı, kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve

sorumluluklar açık bir şekilde belirlendiği, yetkiler ve yetki devrinin sınırları açıkça belirlendiği ve yazılı olarak bildirildiği anlaşılmıştır.

2018-2022 yıllarını kapsayan stratejik plan idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun olarak hazırlanmıştır.

İdarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programını hazırlanmıştır. Ayrıca İdare, bütçesini stratejik plan ve performans programına uygun olarak hazırlamıştır.

Kurumsal risk yönetim çalışmaları yapılmış, bu çalışmalar sonucunda Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Kurumsal Risk Yönetim Strateji Belgesi ve 2020 Yılı Konsolide Risk Raporu hazırlanmıştır.

Üniversitede İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara dayanılarak Ön Mali Kontrol Prosedürü hazırlanmış olup, bu prosedürlere göre gerekli iş ve işlemler yürütülmektedir.

www.balioglu.net

Birimlere ait görev tanımları ve iş akış şemaları oluşturulmuştur.

Üniversitede birbirinden ayrı ayrı çalışan çeşitli yazılımlar kullanılmakla birlikte bütünleşik bir yönetim bilgi sistemi bulunmamaktadır. Dijitalleşme çalışmaları 2019 yılında başlatılmıştır. Bu kapsamda akademik personele yönelik yayın, atıf, proje vb. bilgilerin bulunduğu Akademik Veri Yönetim Sistemi (AVESİS) satın alınmıştır. Ayrıca bilimsel araştırma projelerinin kabul, yürütme ve satın alma işlemlerinde kullanılmak üzere Bilimsel Araştırma Projeleri Süreç Yönetim Sistemi (BAPSİS) yazılımı satın alınarak bu yönde önemli bir adım atılmıştır.

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler, İdare Faaliyet Raporlarında gösterilmekte ve duyurulmaktadır. 2020 Yılı İdare Faaliyet Raporu mevzuata uygun süre içerisinde hazırlanmış ve 23.02.2021 tarihinde Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Sayıştay Başkanlığına gönderilmiştir. Ayrıca Üniversite web sayfasında yayımlanarak kamuoyu ile paylaşılmıştır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, üst yöneticinin onayı ile görevlendirildiği, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlandığı, eylem planının döner sermayeyi de kapsadığı, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçlarının izlendiği, planın revize edilmesi çalışmalarının takibinin yapıldığı ve raporlandığı beyan edilmiştir. Ayrıca İç kontrol sisteminin yılda en az bir kez

değerlendirildiği ve değerlendirme formları ve raporların düzenlendiği ve İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporunun İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu Başkanının uygun görüşüyle üst yöneticinin onayına sunulduğu bildirilmiştir.

Üniversite bünyesinde 3 tane iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadrolardan 2 tanesi doludur. İlgili iç denetim birimi tarafından iç kontrol sisteminin incelenmesi ve değerlendirilmesine yönelik çalışmaların yapıldığı, hazırlanan raporun üst yöneticiye sunulduğu, üst yöneticinin de İç Denetim Koordinasyon Kuruluna ilgi raporu gönderdiği anlaşılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

www.balioglu.net

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Üniversitenin Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Faturaya Dayalı Borçlarının Mali Tablolarda Yer Almaması

Üniversitenin Sosyal Güvenlik Kurumu'na (SGK) olan faturaya dayalı borçlarının muhasebe kayıtlarına alınmadığı ve mali tablolarda gösterilmediği tespit edilmiştir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 81'inci maddesinde;

"4'üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılara bağlanan veya bağlanacak vazife malullük aylıkları ile bunların hak sahiplerine bağlanacak ölüm aylıklarının karşılığı olmak üzere, bu kapsamdaki sigortalılar için kamu idarelerinin bütçelerinden ayrılan sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi ödeneklerinin %20'si oranında

ek karşılık primi alınacağı, ayrılan ek karşılık priminin tamamının kurum bütçelerinin yetkili makamlarca onaylanarak yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşlarından itibaren altı ay içinde ve aylık eşit taksitlerle ödeneceği, genel bütçe kapsamındaki idarelerin ek karşılık primlerinin Maliye Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanacağı", hükme bağlanmıştır.

SGK tarafından yayımlanan 09.12.2013 tarih ve 73616264 sayılı Ek Karşılık Primi ve Faturalı Alacaklara ilişkin Genel Yazıda; ek karşılıkların kamu idarelerinin Mali Otomasyon Sistemi Projesi (MOSİP) üzerinden bildirimleri üzerine tahakkuk ettirileceği, süresi içerisinde bildirilmeyen ek karşılık primleri hakkında 5510 sayılı Kanun'un 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi gereğince idari para cezası uygulanacağı, süresinde ödenmeyen ek karşılık primleri ile ilgili olarak da Kanun'un 89'uncu maddesi gereğince gecikme cezası ve gecikme zammı alınacağı belirtilmiştir.

Diğer taraftan 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Geçici 4'üncü maddesinin birinci, dördüncü ve sekizinci fıkraları gereğince faturalı alacaklar tabir edilen, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu'nun 89, Ek 4, Ek 68, ve Ek 71'inci maddelerinde düzenlenen emekli ikramiyesi, emekli/adi malüllük/vazife malüllüğü aylığı alanların ölümü halinde ödenen ölüm yardımı, emekli veya yetimlerine ödenen makam/temsil/görev tazminatları ve diğer ödemelerden kaynaklanan alacakların takip ve tahsil işlemleri SGK tarafından gerçekleştirilmektedir.

Dolayısıyla SGK'ca ödenen ve faturalı alacaklar olarak tabir edilen emekli ikramiyesi, ölüm yardımı, makam/temsil/görev tazminatları ve diğer ödemelerden kaynaklanan ve ilgili kamu idarelerine fatura edilen idare borçları söz konusudur.

SGK tarafından yayımlanan ve yukarıda yer verilen Genel Yazı'nın devamında; faturalı alacakların Kurumca ilgilisine ödendiği tarihte ilgili kamu idarelerine borç tahakkuk ettirilerek MOSİP Bilgi Sisteminde görüntüleneceği, kamu idarelerince her ay bir önceki aya ait borç olup olmadığının sistem üzerinden sorgulanarak borç bulunması halinde, ödemenin yapıldığı tarihi izleyen iki ay içerisinde anlaşmalı bankalara ödeneceği, süresinde ödenmeyen faturalı alacaklar ile ilgili 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre gecikme faizi uygulanacağı belirtilmiştir.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesinin MOSİP Bilgi Sisteminde bulunan verilerine göre 2020 yılı sonu itibariyle; (55.197.796,12 TL anapara + 23.918.794,91 TL faiz) toplam 79.116.591,03 TL SGK'ya faturalı borcu borcu bulunmaktadır. Kamu İdaresinin faturalı borçlarını zamanında ödeyememesinin temel sebebi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile İdarenin ilgili bütçe tertiplerine yeterli ödenek konmamasıdır. Dolayısıyla bütçe

www.balioglu.net

uygulamalarının sonucu olarak Kamu İdaresi, ödenek verildikçe başka bir kamu idaresine borçlarını gecikme cezasıyla birlikte ödemek durumunda kalmaktadır.

Genel Yönetim Muhasebesinin muhasebe ilke ve kurallarının dayanağını oluşturan kavramlara göre yürütülmesi esastır. Bu kavramlar ve ilkeler Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde yer bulmaktadır. Yönetmelikte sayılan kavramlardan "Tam açıklama" ve "Önemlilik" kavramları bulguda yer verilen tespitler için önemlidir. Zira Yönetmelikte "Tam açıklama" ilkesinin mali tabloların, bu tablolardan yararlanacak olanların doğru karar vermelerine yardımcı olacak ölçüde yeterli, açık ve anlaşılır şekilde düzenlenmesi olduğu, "Önemlilik" ilkesinin bir hesap kalemi veya mali bir olayın nispî ağırlık ve değerinin, mali tablolara dayanılarak yapılacak değerlendirmeleri veya alınacak kararları etkileyebilecek düzeyde olmasını ifade ettiği belirtilmiş, dolayısıyla muhasebenin de diğer kavramların yanı sıra bu iki kavrama göre yürütülmesi gerektiği açıklanmıştır. Ayrıca önemli hesap kalemleri, mali olaylar ve diğer hususların mali tablolarda yer alması zorunlu tutulmuştur.

Kamu idaresi tarafından SGK'ya olan faturaya dayalı borç tutarı 438 nolu hesaba kaydedilmiştir. Fakat söz konusu işlem 2021 yılında yapıldığından, 2020 yılına ait mali tablolar bu işlemden etkilenmemiştir. Dolayısıyla bulguda belirtildiği üzere, Üniversitenin SGK'ya olan faturaya dayalı borçlarının muhasebe kayıtlarına alınmaması ve mali tablolarda gösterilmemesi sonucu, denetim görüşüne esas teşkil eden 2020 mali yılı tablolarında, 438 Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler hesabının 79.116.591,03 TL eksik gösterilmesi suretiyle hataya sebebiyet verildiği değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

BULGU 2: Bir Yıldan Daha Uzun Süreli Verilen Abonelik Güvence Bedellerinin Faaliyet Alacaklarında Takip Edilmeyerek Doğrudan Giderleştirilmesi

Üniversite tarafından verilen ve yılı içinde geri alınmayacak olan depozito ve teminatların, 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedilmesi gerekirken dönemsellik ilkesine aykırı olarak hepsinin gider yapıldığı tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına ilişkin olarak "Hesabın işleyişi" başlıklı 143'üncü maddesinde;

"(1) Verilen depozito ve teminatlar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Borç

1) Bir yıldan daha uzun bir süre için bütçedeki ödeneğine dayanılarak verilen depozito ve teminatlar bir taraftan bu hesaba borç, ... Kaydedilir. ...

b) Alacak…

3) Verilen depozito ve teminatlar hesabında kayıtlı tutarlardan dönem sonunda vadesi bir yılın altına inen tutarlar bu hesaba alacak, 126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına borç kaydedilir." denilmektedir.

Kamu idaresi tarafından bulgudaki tespitlere iştirak edilerek, Üniversite tarafından verilen ve yılı içinde geri alınamayacak olan depozito ve teminatlar bundan sonra 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedilerek takip edileceği belirtilmiş olsa da, denetim görüşüne esas teşkil eden 2020 yılı mali tablolarında 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabının yılsonu bakiyelerinin 27.155,45 TL olması gerekenden eksik gösterilmesi suretiyle hataya sebebiyet verildiği değerlendirilmiştir.

BULGU 3: Gayri Maddi Hak Alımlarının Haklar Hesabında Muhasebeleştirilmeyerek Doğrudan Giderleştirilmesi

www.balioglu.net

Üniversite tarafından 2020 yılı içerisinde ödenen Bilimsel Araştırma Projeleri kapsamında Figesfizik ve Geometride Bilgi Similas. Hiz. Tic. AŞ. (13.068,00 TL) ve Gms Medikal Eğitim ve İnşaat AŞ. (35.695,00 TL) olmak üzere toplam 48.763,00 TL'lik tutarın 260 Haklar Hesabına kaydedilmesi gerekirken, 630 Giderler Hesabına kaydedilerek doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 194'üncü maddesinde; *"Haklar hesabı, bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılır."* denilmektedir.

Diğer yandan, ilgili varlıklar için ayrılacak amortisman oranları amortisman ve tükenme paylarına ilişkin açıklamaların yer aldığı 04.11.2015 tarihli ve 29522 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 47 sıra no'lu Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği ile belirlenmiş olup ilgili Tebliğ'in 6'ncı maddesinde;

" …(2) Ancak, maliyet bedeli, 28/12/2006 tarihli ve 2006/11545 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Taşınır Mal Yönetmeliğinin eki listede yer alan dayanıklı taşınırların her biri için 14.000 TL'yi, 13/9/2006 tarihli ve 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelikte yer alan taşınmazlar için 34.000 TL'yi aşmayan duran varlıklar ile tutarına bakılmaksızın Maddi Olmayan Duran Varlıklar ve Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar hesap gruplarında izlenen varlıklar için amortisman oranı % 100 olarak belirlenmiştir.

Diğer bir ifadeyle maliyet bedeli bu tutarlara kadar olan duran varlıklar, hesaplara alındığı yılın sonunda tamamen amorti edilir…" denilerek, maddi olmayan duran varlıklar için amortisman oranı %100 olarak belirlenmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde Üniversite tarafından gerçekleştirilen yazılım, patent, lisans alımlarının 260 Haklar Hesabına alınarak takibinin yapılması, yıl sonunda bu hesaptaki tutarın tamamına amortisman ayrılmak suretiyle giderleştirilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi tarafından bulgudaki tespitlere iştirak edilerek, bundan sonra yazılım, patent, lisans alımlarının 630 Giderler Hesabına değilde 260 Haklar Hesabına alınarak takibinin yapılacağı, yıl sonunda bu hesaptaki tutarın tamamına amortisman ayrılmak suretiyle giderleştirileceği belirtilmiş olsa da, denetim görüşüne esas teşkil eden 2020 yılı mali tablolarında bilanço hesaplarından olan 260 Haklar Hesabı ile 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabında 48.763,00 TL eksik gösterilmesi suretiyle hataya sebebiyet verildiği değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

BULGU 4: Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirleri İçin Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı ve Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabının Kullanılmaması

Üniversite tarafından tahsilatı yapılan ve gelecek ayları ve yılları kapsayan kira gelirlerine ilişkin olarak 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı ve 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabının kullanılmadığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 296'ncı ve 347'nci maddelerinde; Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabının, içinde bulunulan dönemde ortaya çıkan ancak, gelecek aylara ait olan peşin tahsil edilmiş gelirler ile uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubundaki gelecek yıllara ait gelirler hesabında kayıtlı tutarlardan tahakkuk zamanına bir yıldan az süre kalan peşin tahsil edilmiş gelirlerin izlenmesi için, Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabının da, dönem içinde tahsil edilen ancak, gelecek yılların faaliyet hesaplarına dâhil edilecek olan gelirlerin izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmektedir.

Kamu idaresi tarafından bulgudaki tespitlere iştirak edilerek, bundan sonra yıl içinde elde edilen gelirlerinin 380-Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına brüt tutar üzerinden kaydedileceği belirtilmiş olsa da, denetim görüşüne esas teşkil eden 2020 yılı mali tablolarında 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabının yılsonu bakiyesinin 1.628.100,68 TL olması gerekenden eksik gösterilmesi suretiyle hataya sebebiyet verildiği değerlendirilmiştir.

BULGU 5: Tahakkuk Ettirilen Alacaklardan Takibe Alınanların Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına Kaydedilmemesi

Üniversitenin Hukuk Müşavirliğinden alınan bilgilerde, İdare adına tahakkuk eden kira alacaklarından vadesinde tahsil edilemeyen ve dava konusu yapıldığı anlaşılan 36.796,60 TL tutarındaki kısmın 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına kaydedilmediği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı" başlıklı 54'üncü maddesinde; bu hesabın mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen vergi gelirleri, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, diğer gelirler ve sermaye gelirlerinden ortaya çıkan alacaklardan takibe alınan tutarlar ile bunlardan yapılan tahsilat, tecil ve terkinlerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Aynı Yönetmeliğin "Hesabın işleyişi" başlıklı 56'ncı maddesinde ise; takibe alınan alacakların bu hesaba borç, 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı, 122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı, 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı veya 222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabına alacak kaydedileceği ifade edilmiştir.

www.balioglu.net

Kamu idaresi tarafından bulgudaki tespitlere iştirak edilerek, bundan sonra Hukuk Müşavirliğine bildirilerek dava konusu yapıldığı anlaşılan tutarın 120- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinden Alacaklar Hesabından 121- Gelirden Takipli Alacaklar Hesabına aktarılacağı belirtilmiş olsa da, denetim görüşüne esas teşkil eden 2020 yılı mali tablolarında 121- Gelirden Takipli Alacaklar Hesabının yılsonu bakiyesinin 36.796,60 TL olması gerekenden eksik gösterilmesi suretiyle hataya sebebiyet verildiği değerlendirilmiştir.

BULGU 6: Elde Edilen Faiz Gelirlerinden Bankalar Tarafından Yapılan Vergi Kesintisinin Muhasebe Kayıtlarına Yansıtılmaması

Üniversitenin mevduattan elde ettiği faiz gelirlerinin 600 Gelirler Hesabına net tutar üzerinden kaydedildiği, bu gelire ilişkin banka tarafından peşin kesilen gelir vergisi için 630 Giderler Hesabına kayıt yapılmadığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin, 102 Banka Hesabının işleyişini gösteren 19'uncu maddesinin 8'inci fıkrasına göre; *"Muhasebe birimlerinin hesaplarının bulunduğu bankalarca tahakkuk ettirilerek banka hesabına aktarılan faiz tutarları bu hesaba, tevkifat tutarları 630 Giderler Hesabına borç, faiz tutarının içinde bulunulan aya ait kısmı 600 Gelirler Hesabına, geçmiş aylara ait kısmı 181 Gelir Tahakkukları Hesabına alacak kaydedilir. Banka*

hesabına aktarılan tutarın tamamı aynı zamanda 805- Gelir Yansıtma Hesabına borç, 800- Bütçe Gelirleri Hesabına alacak kaydedilir." denilmektedir.

Faiz geliri için yapılan stopajın muhasebeleştirilmemesi, Gelir Tablosu İlkelerinden "Tüm gelir ve giderlerin gösterilmesi" ilkesine aykırı olarak, elde edilen faiz gelirinin brüt olarak değil de net olarak gelir kaydedilmesi anlamına gelmektedir.

Kamu idaresi tarafından bulgudaki tespitlere iştirak edilerek, bundan sonra elde edilen faiz gelirlerinin 600 Gelirler Hesabına brüt tutar üzerinden kaydedileceği, faiz gelirlerinden yapılan kesintilerin 630 Giderler Hesabına alınacağı belirtilmiş olsa da, denetim görüşüne esas teşkil eden 2020 yılı mali tablolarında, 600 Gelirler ve 630 Giderler Hesaplarının yılsonu bakiyelerinin 101.450,91 TL eksik gösterilmesi suretiyle hataya sebebiyet verildiği değerlendirilmiştir.

BULGU 7: Fiilen Çalışan İşçiler İçin Kıdem Tazminatı Karşılığının Ayrılmaması

Fiilen çalışan işçiler için kıdem tazminatı karşılığı ayrılmadığı tespit edilmiştir.

Kıdem tazminatı karşılığı ayrılması, işçi emekli olunca ödenecek kıdem tazminatı giderinin, işçinin çalıştığı yıllara yayılması ve kurumun kıdem tazminatı sebebiyle yükümlülük altına girdiği tutarın bilinmesini sağlamaktır.

Merkezî Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin;

"Hesabın niteliği" başlıklı 342'nci maddesinde; 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının, ilgili mevzuatı uyarınca belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan uzun vadeli kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılacağı,

343'üncü maddesinde ise, faaliyet döneminden sonraki yıllarda ödenecek kıdem tazminatları için ayrılan karşılıkların bu hesaba alacak, 630 Giderler Hesabına borç kaydedileceği, Kıdem tazminatı karşılığı hesabında kayıtlı tutarlardan, izleyen dönemde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatı karşılıklarının dönem sonunda bu hesaba borç, 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği, ifade edilmektedir.

Kurumda 661 daimi işçi istihdam edilmektedir. Sosyal Güvenlik Kurumu ile mutabakat sağlanarak emekliliği hakeden daimi işçiler belirlendikten sonra, hizmet sürelerine göre kıdem tazminatı hesaplanmalıdır. Her bir işçi için, her yıl bir maaş tutarı kadar kıdem tazminatı karşılığı ayrılmalı, bu tutarlar her işçi için ayrı ayrı takip edilmeli ve işçiler emekli olduklarında kendileri için ayrılan karşılıklar da kapatılmalıdır.

Kamu idaresi tarafından bulgudaki tespitlere iştirak edilerek, Personel Daire Başkanlığı ve İşçilerin kadrolarının bulunduğu birimlerin, emekli olunca ödenecek kıdem tazminatı

www.balioglu.net

tutarlarının, işçilerin çalıştığı yıllara yayılması ile ilgili hesaplamaları yaparak Strateji Dairesi Başkanlığına bildirdiklerinde, ilgili tutarlar 472- Uzun vadeli Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına ve yılı içinde ödenecek olanların da 372- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alınarak takibi yapılacağı belirtilmiş olsa da, denetim görüşüne esas teşkil eden 2020 yılı mali tablolarında 472- Uzun vadeli Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı ve 372- Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının kullanılmaması nedeniyle hataya sebebiyet verildiği değerlendirilmiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Üniversitede Yürütülen Dış Destekli Projelerin Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimince Takibine İlişkin İşlemlerin Mevzuata Uygun Yapılmaması

www.balioglu.net

Bilimsel Araştırma Projeleri Birimindeki kayıtlar üzerinde yapılan incelemeler ve yetkililer ile yapılan görüşmeler neticesinde, dış destekli projeler ile ilgili işlemlerde mevzuat hükümlerine aykırı uygulamaların olduğu tespit edilmiştir.

Dış destekli projelerin (TÜBİTAK, AB, UNFPA, ERASMUS, vb.) tabi oldukları mevzuat hükümleri çerçevesinde hazırlanması, kabul edilmesi, yürütülmesi ve tamamlanması işlemleri gerçekleşmektedir.

Bilimsel Araştırma Projelerine ait idari ve mali işlemler; 26.11.2016 tarih ve 29900 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkındaki Yönetmelik'e, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'na 25.06.2009 tarihli ve 5917 sayılı Kanunun 21'inci maddesiyle eklenen Ek 28'inci madde hükmüne dayanılarak hazırlanan Yükseköğretim Kurumları Bütçelerinde Bilimsel Araştırma Projeleri İçin Tefrik Edilen Ödeneklerin Özel Hesaba Aktarılarak Kullanımı, Muhasebeleştirilmesi İle Özel Hesabın İşleyişine İlişkin Esas ve Usuller'ine, 17.10.2017 tarih ve 30213 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İdarelerine Ait Özel Hesaplara İlişkin İşlemlerin Muhasebeleştirilmesine Dair Yönetmelik ve Yükseköğretim Kurumları Tarafından 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 3'üncü Maddesinin (f) Bendi Kapsamında Yapılacak İhalelere İlişkin Bakanlar Kurulu'nun 2003/6554 sayılı Karara ekli Usul ve Esaslara göre yapılmaktadır.

TÜBİTAK projelerine ait idari ve mali işlemler, 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkındaki Kanunun 16'ncı maddesi hükmü

gereğince hazırlanan TÜBİTAK Kaynaklarından Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri İle Özel Bütçeli İdarelere Proje Karşılığı Aktarılacak Tutarların Harcanması ve TÜBİTAK Tarafından Yürütülen Dış Destekli Projelerin Harcamalarının Gerçekleştirilmesine İlişkin Esas ve Usulleri'ne ve 23.07.2009 tarih ve 27297 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Ar-Ge Projeleri İhale Yönetmeliği'ne göre gerçekleştirilir.

Diğer proje türlerine ait idari ve mali işlemler ise tabi oldukları meri mevzuat hükümlerine göre yürütülmektedir.

Üniversitede projelerle ilgili yapılan incelemelerde;

1- Yürütülen dış destekli projelere ilişkin olarak ne BAP Birimince ne de Proje Koordinasyon Uygulama ve Araştırma Merkezince düzenli bir kayıt tutulmadığı, tamamlanan, devam eden, iptal edilen projelere ilişkin verilerin olmadığı, herhangi bir arşiv oluşturulmadığı, bu projelerdeki harcama ve diğer işlemlere ilişkin dosyalarının tutulmadığı, projelere ilişkin bilgilerin sadece proje yürütücülerinde olduğu, otomasyon sisteminde de kayıtlı olmadığı,

2- Dış destekli projeler kapsamında alınan tüketime yönelik mal ve malzemeler ile taşınırların neler olduğunun bilinmediği, bunlara ilişkin gerekli taşınır kayıtlarının takibinin yapılmadığı, proje bitiminde dayanıklı taşınırların ilgili birimine devredilip edilmediğinin bilinmediği, konunun tamamen proje yürütücüsünün insiyatifinde olduğu,

Bu nedenlerle üniversitede yürütülen dış destekli projelerde sözleşmelerin, harcama belgelerinin, ara ve final raporlarının, proje çıktılarının ve proje ile ilgili diğer evrakların mevzuatın öngördüğü şekilde yapılmadığı,

tespit edilmiştir.

Üniversiteler birçok kamu kurum ve kuruluşları ile dış destekli projeler gerçekleştirmektedir. Kurumlar tarafından sağlanan finansmanlar ile gerçekleştirilen projelerin ise ayrı mevzuat hükümleri ve kuralları bulunmaktadır. Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinden anlaşılacağa üzere dış destekli projelerde üniversitelerin de sorumlulukları bulunmaktadır.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Hesap verme sorumluluğu başlıklı" 8'inci maddesinde, her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu olduğu ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorunda olduğu hüküm altına alınmıştır.

www.balioglu.net

Bununla birlikte Dış Destekli Projelerin ve Bilimsel Araştırma Projelerinin, ilgili mevzuatları gereği harcamalarının yapılması belli şartlara bağlanmıştır. Örneğin projelerde hangi harcama kalemleri için ödeme yapılacağı, toplam proje bütçesi içerisinde harcama kalemlerinin yüzdelik sınırları, gerekli olan belgeler gibi şartlar ilgili mevzuatlar ve kılavuzlarda yer almaktadır. Bunların takibinin yapılabilmesi için ise projenin özellikle kabul aşamasındaki tüm belgelerinin ilgili birim tarafından tutulan dosyasında yer alması ve bir otomasyon sistemi ile takip edilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresince bulgudaki tespitlere iştirak edildiği ve 2021 yılı içerisinde bu konularla ilgili kapsamlı çalışmalara başlanılacağı ifade edilmiştir. Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri ve açıklamalar çerçevesinde proje süreç ve harcamalarının mevzuat hükümlerine uygun olarak yapılması, söz konusu projelere ilişkin sözleşmelerin, harcama belgelerinin, ara ve final raporlarının, proje çıktılarının ve proje ile ilgili diğer evrakların temin edilip ve muhafaza edilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
https://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
TÜBİTAK Tarafından Desteklenen Projelerde, Proje İle İlgili Kullanılmak Üzere Ödenen Kurum Hissesi Ödeneğinin Kaydının Yapılmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi.	Kamu idaresi bulgunun gereğini yerine getirmiştir.
Yemek Alımı İhalesinde Yüklenici İçin Öngörülen Cezalarda Belirsizlikler Olması ve Malzemeler İçin Gerekli Muayene ve Kabul Komisyonlarının Kurulmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi.	Kamu idaresi bulgunun gereğini yerine getirmiştir.
İktisadi İşletmenin Hukuki Alt Yapısında Eksiklikler Olması	2019	Yerine Getirilmedi.	Bu hususta YÖK ve/veya Maliye Bakanlığının bir mevzuat çalışması yapması gerektiği değerlendirilmektedir. Bu husus, ilgili ve yetkili kurumlar nezdinde gündeme alınmasını teminen Başkanlık makamına gönderilmiştir.
Üniversitenin İç Kontrole İlişkin Faaliyetlerinde Yerine Getirilmeyen Bazı Noksanlıkların Bulunması	2019	Kısmen Yerine Getirildi.	Bu konu ile ilgili değerlendirme İç Kontrol Sisteminin değerlendirmesi

www.balioglu.net

			kısmında ele alındığından ayrıca bulgu yapılmamıştır.
Üniversite Mülkiyetinde, Yönetiminde veya Kullanımında Bulunan Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması	2019	Kısmen Yerine Getirildi.	Bu konuda gerekli çalışmalar başlatılmış olup, süreç sonuçlanıncaya kadar takip sağlanması adına bu husus izlemeye alınmıştır.
Süresi Dolan Teminat Mektuplarının Hesaplarda Tutulmaya Devam Edilmesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi.	Kamu idaresi bulgunun gereğini yerine getirmiştir.
Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında Takip Edilen Yatırımlardan, Tamamlananların İlgili Olduğu Maddi Duran Varlık Hesabına Alınmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi.	Kamu idaresi bulgunun gereğini yerine getirmiştir.
Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Gerçeği Yansıtmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi.	Kamu idaresi bulgunun gereğini yerine getirmiştir.
Kişilerden Alacaklar Hesabında Kayıtlı Tutarların Gerçek Durumu Yansıtmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi.	Kamu idaresi bulgunun gereğini yerine getirmiştir.
İktisadi İşletme Sermayesinin Üniversite Özel Bütçe Hesaplarında Yer Almaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi.	Kamu idaresi bulgunun gereğini yerine getirmiştir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ
2020 Yılı Düzenlilik Denetim Raporu

www.balioglu.net

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ..... 27

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 29

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU..... 29

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI..... 30

5. DENETİM GÖRÜŞÜ 30

6. EKLER..... 32

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

18.08.1993 tarih ve 21672 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 496 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Eskişehir'de ikinci bir Üniversite olarak Osmangazi Üniversitesi kurulmuştur. O dönem Üniversiteye bağlı olarak hizmet veren Döner Sermaye İşletmeleri; Fen Edebiyat Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi, Tıp Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi, Metalurji Enstitüsü Döner Sermaye İşletmesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu Döner Sermaye İşletmesi'dir.

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesine göre, 2 Eylül 1999 tarihinde 23804 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği'nin geçici 1'inci maddesi ile Üniversite bünyesinde mevcut Döner Sermaye İşletmelerinin bütün mal varlığı ve personeli bu yönetmelik esaslarına uygun olarak kurulan Döner Sermaye İşletmesine devredilmiştir.

www.balioglu.net

Söz konusu Yönetmelik'in "Faaliyet alanı" başlıklı 2'nci maddesiyle, işletme faaliyet alanına giren iş ve hizmetler;

a) Yüksek Öğretim kurumları dışındaki kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından istenecek bilimsel görüş vermek, proje, araştırma, danışmanlık ve benzeri hizmetleri yapmak,

b) Belirli bilimsel sonuçların uygulanmasını sağlamak,

c) Üniversite bünyesindeki bütün fakülte, enstitü, yüksekokul, bölüm, merkez ve rektörlüğe bağlı birimlerde; bu birimlerin görev, yetki ve ilgi alanlarına giren bilimsel faaliyetler ile bu birimlerin görev, yetki ve ilgi alanlarına giren bilimsel faaliyetler ile bu birimlerin olağan çalışma düzeni içinde tüm mal ve hizmetleri üretmek,

d) Klinikler, poliklinikler, ameliyathaneler ve laboratuarlarda yapılacak her türlü muayene, tetkik, tahlil, tedavi, ameliyat, bakım ve üretimle ilgili, iş ve benzeri hizmetleri yapmak.

e) Her seviyede bilim, meslek ve dil kursları açmak,

f) Faaliyet alanları ile sınırlı olarak değişik mal ve hizmetler üretmek, elde edilen ürünleri önceden Rektörün iznini almak şartıyla pazarlamak ve satmak,

g) Bu faaliyetlerin yapılabilmesi için gerekli mal ve hizmetleri satın almak,

Olarak sayılmıştır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı bir birim olarak yapılanan Döner Sermaye İşletmesi, İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü olarak teşkilatlandırılmıştır. İşletme Müdürlüğü bünyesinde 1 işletme müdürü,1 şef, 9 idari memur ve 4 sürekli işçi hizmet vermekte olup; 2 idari memurun kadroları özel bütçede, diğerlerinin ise İşletmededir. İşletmenin Saymanlık Müdürlüğünde, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli 1 saymanlık müdürü ve 9 memur bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir. Dolayısıyla, 5018 sayılı Kanun'un bütçe ile ilgili hükümlerine tabi olmayan İşletme bütçesi, adı geçen Yönetmelik'in 4'üncü maddesine göre hazırlanmakta olup; Kamu İdaresinin üst yöneticisi olan Rektör tarafından onaylanarak yürürlüğe girmektedir.

Başlangıç bütçesi 466.485.480,00 TL olarak tahmin edilen İşletmenin 2020 bütçe gideri 474.722.631,52 TL, bütçe geliri ise 439.587.205,88 TL olarak gerçekleşmiştir.

2020 yılı bilançosuna göre İşletmenin sermayesi 66.50 TL olup, toplam aktif büyüklüğü ise 80.029.997,72 TL'dir.

2020 yılı gelir tablosuna göre gelir toplamı 416.404.490,69 TL, gider toplamı 465.834.402,06 TL olan Döner Sermaye İşletmesi, yıl sonu itibarıyla dönemi 49.429.911,37 TL net zararla tamamlamıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi muhasebe ve raporlama işlemlerini, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner

www.balioglu.net

Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütmektedir. İşletme, Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esaslarını, kıyasen uygulamakta olup; T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan diğer düzenlemelere de tabidir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Bilanço,
- Gelir tablosu,
- Geçici ve kesin mizan,
- Birleştirilmiş Veriler Defteri.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

www.balioglu.net

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının

güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
https://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

6. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki YılSayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Sağlık, Uygulama ve Araştırma Hastanesi Döner Sermaye İşletmesinin Gelirlerinin Giderlerini Karşılayamaması ve Mali Yapısının Sürdürülebilir Olmaması	2019	Kısmen Yerine Getirildi.	Hastane Döner Sermaye İşletmesinin sağlıklı bir mali yapıya kavuşturulması için 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun Ek 45'inci maddesi hükmüne göre yetkili merciler tarafından gerekli girişimlerde bulunulmasının uygun olacağı, tekrar bulgu konusu yapmayı gerektirecek bir husus olmadığı değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ SOSYAL TESİSLERİ İKTİSADİ İŞLETMESİ

2020 Yılı Düzenlilik Denetim Raporu

www.balioglu.net

İÇİNDEKİLER

1. **KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ..... 34**
2. **KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 35**
3. **SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU..... 36**
4. **DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI..... 36**
5. **DENETİM GÖRÜŞÜ 37**
6. **DENETİM BULGULARI 37**

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Sosyal Tesislerin Bakım ve Onarımı İçin Kaynak Ayrılmaması

2. Mal ve Hizmet Alımlarının Kamu İhale Kanuna Tabi Olarak Yapılmaması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Tesisleri İktisadi İşletmesi 2008 yılında kurulmuş olup, bağımsız olarak Sosyal Tesisler İktisadi İşletmesi Yürütme Kurulu tarafından yönetilmektedir. Yürütme Kurulu Başkanı Rektör Danışmanlarından birisinden, Yürütme Kurulu ise İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinden üç akademisyen, Genel Sekreter Yardımcısı, İdari ve Mali İşler Daire Başkanı ve Sağlık Kültür Spor Daire Başkanından oluşmaktadır.

Sosyal Tesisler İktisadi İşletmesi muhasebe kayıt ve işlemlerinde; saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması; işlemlerinin kayıt altına alınması, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi, mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş ilkeleri çerçevesinde, yönetimin ve diğer ilgili kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde hazırlanması ve raporlanmasına ilişkin esas ve usullerin belirlenmesi amacıyla 01.01.2006 tarihinde yürürlüğe giren Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca İşletilen Sosyal Tesislerin Muhasebe Uygulamalarına Dair Esas ve Usulleri uygulamaktadır.

www.balioglu.net

Sosyal Tesisler İktisadi İşletmesi; hizmet bedeli olarak alınan yemek, konaklama ve diğer hizmet bedellerinin tespitinde ve elde edilen gelirlerin kullanımında T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığınca çıkarılan Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ hükümlerine uygun hareket etmektedir.

Üniversite Senatosu'nun 15.10.2008 gün ve 25/2 sayılı kararıyla Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Tesisleri İşletmesi Yönergesi yürürlüğe konulmuş olup, Senatonun 11.11.2020 tarih ve 33/07 sayılı kararıyla bu yönerge kaldırılarak yeni hazırlanan yönerge yürürlüğe konulmuştur.

Sosyal Tesisler İktisadi İşletmesi, öğrenci kantin ve kafeteryaları ile konukevini işletmektedir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Üst Yöneticisinin yönetim ve tasarrufu çerçevesinde faaliyet gösteren Sosyal Tesisler İktisadi İşletmesinde, işçi statüsü ile istihdam edilen ve giderleri sosyal tesis bütçesinden karşılanan 2020 yılı sonu itibarıyla toplam (80) kişi

çalışmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Gelirleri ile giderlerini karşılayan Sosyal Tesisler İktisadi İşletmesinin 2020 yılı gider tahmini Ticari Mal Alım Giderleri, Demirbaş Alım Giderleri, Kıdem Tazminatı ve Amortisman giderleri hariç 11.360.000 TL iken, konsolide edilmiş gerçekleşmenin 4.655.296,67 TL gelire karşılık, 5.413.395,05 TL gider ve satış maliyetleri olduğu ve dönemin 758.098,38 TL zararla kapatıldığı, anlaşılmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca İşletilen Sosyal Tesis İktisadi İşletmelerin, Muhasebe Uygulamalarına Dair Esas ve Usuller ile T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan ve yayımlanan Tebliğlere göre işlemlerini kayıt altına alan, muhasebeleştiren ve mali tablolarını hazırlayıp raporlayan sosyal tesislerden kurumlar vergisi mükellefi olanlar, Esas ve Usuller'in muhasebe işlemlerinin raporlanmasına ve hesapların konsolidasyonuna ilişkin hükümlerine tabidir.

www.balioglu.net

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Bilanço,
- Gelir Tablosu,
- Yevmiye Defteri,
- Büyük Defter,
- Geçici ve Kesin Mizan.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde

zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

www.balioglu.net

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Tesisleri İktisadi İşletmesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

www.balioglu.net

BULGU 1: Sosyal Tesislerin Bakım ve Onarımı İçin Kaynak Ayrılmaması

Sosyal Tesisler İktisadi İşletmesinin belge ve kayıtlarının incelenmesi sonucunda, elde edilen gelirlerinden sosyal tesislerin bakım ve onarım giderleri için pay ayrılmadığı tespit edilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılan 2017-6 numaralı Kamu Sosyal Tesislerinin İşletilmesine İlişkin Tebliğ'in "Tesislerin işletilmesi" başlıklı 5'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde; *"Sosyal tesislerin bakım ve onarımlarının yaptırılabilmesini sağlamak amacıyla, bu tesislerden yıl içinde elde edilen gelirlerin brüt tutarının % 5'inden az olmamak üzere ayrılacak tutarlar ayrı bir hesapta tutularak söz konusu ihtiyaçlar için harcanır."* denilerek brüt gelirlerin en az %5'inin tesisin bakım ve onarımında kullanılmasını teminen ayrı bir hesapta izleneceği belirtilmiştir.

Kamu idaresince, 2021 yılı bütçesinde sosyal tesislerin bakım ve onarım giderleri için pay ayrıldığı ifade edilmiş olmakla birlikte, denetim görüşüne esas 2020 yılı için Tebliğ hükmü

kapsamında brüt gelirler üzerinden belirtilen oranda pay ayrılmadığı görülmüştür. Sosyal Tesislerin muhtemel bakım onarımlarında kullanılmak üzere mevzuatta öngörüldüğü şekilde kaynak ayrılması gerekmektedir.

BULGU 2: Mal ve Hizmet Alımlarının Kamu İhale Kanuna Tabi Olarak Yapılmaması

Sosyal Tesisler İktisadi İşletmesinde yapılan denetim ve incelemelerde, ihtiyaç duyulan mal ve hizmet alımlarının Kamu İhale Kanunu hükümlerine uygun olarak yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesinin (a) bendinde özel bütçeli idarelerin de bu Kanun'a tabi olduğu belirtildikten sonra (d) bendinde diğerleriyle beraber özel bütçeli idarelerin de doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip bulundukları her çeşit kuruluş, müessese, birlik, işletme ve şirketlerin de bu Kanun'a tabi oldukları ifade edilmiştir.

Dolayısıyla özel bütçeli idare olan üniversitenin sermayesinin tamamına sahip olarak kurmuş olduğu işletme de anılan Kanun'a tabi olup her türlü kaynaktan karşılanan mal veya hizmet alımları ile yapım işleri ihaleleri bu Kanun hükümlerine göre yürütmelidir. Aynı zamanda Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yapılan başvuru üzerine Kamu İhale Kurulu tarafından alınan 12.09.2010 tarihli ve 2009/DK. D-139 sayılı Karara göre de sosyal tesisler Kamu İhale Kanunu kapsamında bulunmaktadırlar.

Yukarıda açıklandığı üzere Sosyal Tesisler İktisadi İşletmesini de kapsamına alan 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile idarelerce mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalelerinde uygulanacak ihale usulleri belirlenmiş, bunlardan açık ihale usulü ile belli istekliler arasında ihale usulünün temel ihale usulü olduğu ancak belirli şartların gerçekleşmesi halinde pazarlık usulü ile ihale yapılabileceği düzenlenmiştir.

Öte yandan, 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinin (d) bendinde, tutarı maddede belirtilen eşik değeri aşmayan ihtiyaçların doğrudan temin ile karşılanmasına imkân verilmiştir.

Sosyal Tesisler İktisadi İşletmesi, 2020 yılı içinde çoğunluğu gıda olmak üzere yaklaşık 1.850.000,00 TL mal alımında bulunmuştur. Bu ürünler İşletme için birbirine benzer, süreklilik arz eden, çoğunluğu önceden öngörülebilen ve yıl boyunca alım tutarı yaklaşık olarak belirlenebilecek olan gıda ürünlerinden oluşmaktadır. İşletme bu durumu göz önünde bulundurarak alımlarını başta açık ihale olmak üzere Kamu İhale Kanun'daki usullere göre yapması gerekmektedir.

www.balioglu.net

Kamu İdaresi cevabında, iktisadi işletmenin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "İstisna" hükümlerini düzenleyen 3/g maddesi kapsamında olduğu, ESOGÜ Sosyal Tesisler İktisadi İşletmesi Yürütme Kurulunun, 24.11.2020 tarih ve 28 nolu kararı ile kabul ettiği "Mal ve Hizmet Alımları Hakkındaki Talimatname'ye göre mal ve hizmet alımı yapıldığı belirtilmiştir. İktisadi işletme 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 3/g maddesi kapsamında değildir. Bu madde özellikle Kamu İktisadi Teşekküllerine (KİT) ve ürettiği ürünlere ilişkin alınacak hammadde ve malzeme alımında uygulanacak bir istisna hükmüdür.

Sonuç olarak, Sosyal Tesisler İktisadi İşletmesinin mal ve hizmet alımlarını 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda yer alan hükümler çerçevesinde yapılmasının faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
https://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net